

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych; Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale — ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe oraz ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) — lekarzy, lekarzy dentyków oraz pielęgniarów lub położnych;

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarów i położnych (Dz. U. 2016 poz. 1251);

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza denty (Dz. U. 2017 poz. 125).

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne. **wyłącznie w ramach środków publicznych;**

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior; excluding health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units;

Data presented in the chapter concerns the units performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts as well as detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, palliative care wards, sanatoria).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws 2016 item 1251);

3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 2017 item 125).

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds.**

- 4) ustawa o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. 2015 poz. 1994).
- 5) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1793, z późniejszymi zmianami), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 6) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o leczeniu uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1056);
- 7) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 2195), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;
- 8) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 2211, z późniejszymi zmianami).

3. Dane o pracownikach medycznych ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

Dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 I 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2013 poz. 26).

5. Rodzaje poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594, z późniejszymi zmianami). Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach

- 4) the Law on the Physiotherapist Profession (Journal of Laws 2015 item 1994);
- 5) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1793 with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
- 6) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1056);
- 7) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2195), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services;
- 8) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2211, with later amendments).

3. Data regarding medical personnel of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, nurses, midwives and pharmacists including interns.

Data regarding medical personnel include persons working directly with the patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 2 I 2013 on Medical and Dentist Specializations (Journal of Laws 2013 item 26).

5. Types of clinics in out-patient health care facilities are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594, with later amendments). Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in gen-

przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

7. Dane o łózkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łózkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsca na oddziałach dziennego pobytu, a do 2008 r. także miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Do 2003 r. dane obejmowały również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach.

8. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594, z późniejszymi zmianami). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne

9. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

10. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

11. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu ratownictwa (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. 2016 poz. 2131); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

Dane obejmują jednostki ratownictwa medycznego podległe resortowi obrony narodowej oraz resortowi spraw wewnętrznych.

12. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na

eral hospitals and with the opinions of military medical commissions.

6. Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

7. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards, either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** do not include places in day wards and until 2008 places (beds and incubators) for new-borns. Until 2003 data also included beds in hospital wards located near emergency stations and in other independent wards.

8. In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594, with later amendments). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardio-surgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

9. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

10. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

11. Data concerning emergency medical services and first-aid include units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws 2016 item 2131); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

Data include units of the rescue system subordinated to the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior.

12. Generally available pharmacies do not

potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

13. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

14. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 603, z późniejszymi zmianami), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

15. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1832, z późniejszymi zmianami) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 697).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

17. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu (Dz. U. 2017 poz. 1851, z późniejszymi zmianami).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

18. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

13. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

14. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 603, with later amendments). Childcare can be organized in nurseries as well as since 2011 children’s clubs or provided by day carer and nanny.

15. Large Family Card basis on the law dated 5 XII 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2017 item 1832, with later amendments). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18,
- 2) up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,
- 3) without age limits in the case of children with a certificate of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

16. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2017 item 697).

Family support shall be provided in the form of family assistant’s services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family, day-support centre or a specialists guidance.

17. Data on benefits and supplements under “Family 500+” programme are presented according to the Law on State Aid in Raising Children dated 11 II 2016 (Journal of Law 2017 item 1851, with later amendments).

Benefit is financed from the state budget.

18. Day-support centre – supports the family in its care and education functions. It may be oper-

- 1) **opiekunczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach.**

19. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- c) zawodowa – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa); w tym:
  - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego - przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390),
  - zawodowa specjalistyczna - umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 969), małoletnie matki z dziećmi.

2) rodzinny dom dziecka - w tym samym czasie, może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

20. Instytucjonalna piecza zastępcza jest

ated in the form of:

- 1) **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialist centre** - organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implements an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** - carries out motivating and socio-therapeutic activities,
- 4) **in a combination of the forms.**

19. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- a) related,
- b) non-professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c) professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) including:
  - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1390),
  - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2018, item 969), underage mothers with children.

2) foster home - placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

sprawowana w formie:

1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

- a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
  - b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
  - c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
  - d) **specjalistyczno-terapeutycznego** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** - umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** - umieszcza się w nim dzieci do ukończenia

20. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre**, shall be exercised in the form of:
  - a) **an intervention** - provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
  - b) **a family** - educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant.
  - c) **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
  - d) **a specialist therapy** - provides care for a child with individual needs, in particular, a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,
- 2) **regional care and therapy centre** – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** – a centre

pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

21. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 930).

22. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 1508).

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m. in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

21. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016, item 930).

22. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2018, item 1508).

Permanent benefit is paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABLE 1 (156). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Lekarze	2916	3061	2978	Doctors
w tym kobiety	1696	1742	1676	of which women
Lekarze dentyści	464	454	489	Dentists
w tym kobiety	366	347	365	of which women
Farmaceuci	774	809	797	Pharmacists
w tym kobiety	650	666	655	of which women
Pielęgniarki	7437	7417	7411 ^b	Nurses
Położne	787	799	803 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	1297	1380	1430	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^d	483	437	453	Laboratory diagnosticians ^d

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 259; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b–c} W tym magistry: ^b – pielęgniarstwa – 1298, ^c – położnictwa – 209. ^d Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

^{Ź r ó d ł o}: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 259; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund. ^{b–c} Of which masters: ^b – of nursing – 1298, ^c – of midwifery – 209. ^d Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

^{S o u r c e}: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABLE 2 (157). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**^a
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	576	606	624	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	377	400	417	urban areas
wieś	199	206	207	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	236	229	218	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	178	173	165	urban areas
wieś	58	56	53	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	9699,7	9555,9	9446,7	Consultations provided ^c in thous.
miasta	7186,3	7043,1	7061,5	urban areas
wieś	2513,4	2512,8	2385,2	rural areas
lekarskie	8675,5	8583,0	8575,8	doctors
w tym specjalistyczne	3055,9	2991,8	3008,8	of which specialized
stomatologiczne	1024,3	972,9	871,0	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 258. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^{Ź r ó d ł o}: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes, item 1 on page 258. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

^{S o u r c e}: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Central Statistical Office.

TABL. 3 (158). LEKARZE SPECJALIŚCI^a

Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM	2055	2104	2146	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	107	107	121	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	291	312	322	Surgery ^b
Chorób płuc	50	53	49	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	228	216	212	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	29	30	28	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	119	119	122	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	205	217	224	General practitioners
Neurologii ^{cd}	80	92	90	Neurology ^{cd}
Okulistyki	60	61	62	Ophthalmology
Onkologii ^e	11	15	15	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	39	43	40	Otolaryngology ^{cf}
Pediatрії	94	102	104	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	133	137	136	Obstetrics and gynaecology
Psychiatрії ^c	76	80	80	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	85	86	89	Radiology and diagnostic imaging ^g
LEKARZE SPECJALIŚCI (w % ogółu lekarzy)	70,5	68,7	72,1	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	59	64	63	Dentists of total
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:				of which dentists with specialization
Chirurgii stomatologicznej	16	15	16	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowa	2	3	3	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	11	11	11	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	2	2	2	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	15	19	19	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	4	3	3	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	11	10	9	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ				DENTAL SPECIALISTS
(w % ogółu lekarzy dentyistów)	12,7	14,1	12,9	(in % of total dentist)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 259 oraz notka a do tabl. 1 na str. 265. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d–g Także: d – neuropatologii, e – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, f – otorynolaryngologii, g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a See general notes, item 4 on page 259 and footnote a to the table 1 on page 265. b General, pediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic and maxillofacial surgery, cardiosurgery as well as urology and vascular surgery. c Including children's specialists. d–g Also: children's specialists: d – neuropathology, e – oncological pathology, children's oncology and haematology, f – otorynolaryngology, g – oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 4 (159). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA** ^a
IN-PATIENT HEALTH CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII				
FACILITIES – as of 31 XII				
Szpitala ogólne ^b	25	25	25	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	1	1	1	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	3	3	3	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	14	14	15	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	2	2	3	Nursing homes ^c
Hospicja	4	4	8	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	4	4	4	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	12	12	12	sanatoria
szpitale	4	4	4	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII				
BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII				
Szpitala ogólne ^d	6313	6312	6125	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	765	765	765	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	86	86	86	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	798	798	813	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	50	50	65	Nursing homes ^c
Hospicja	73	73	112	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	80	80	80	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	1998	2032	2023	sanatoria
szpitale	1142	1144	1144	hospitals
LECZENI				
IN-PATIENTS				
Szpitala ogólne ^e	286754	275003	280683	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	9855	10570	10562	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	308	267	301	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	1760	1642	1643	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	103	66	78	Nursing homes ^c
Hospicja	537	656	855	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	1147	1074	1060	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze ^f :				Health resort treatment patients ^f :
w sanatoriach	39188	40213	41944	in sanatoria
w szpitalach	20082	20859	21246	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 258. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 260. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^f Ponadto w 2017 r. 10679 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Ź r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 1 on page 258. ^b See general notes, item 6 on page 260. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubator for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfers. ^f Moreover in 2017 in health resort 10679 patients were treated as out-patient.

S o u r c e: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (160). **SZPITALA OGÓLNE** ^a
GENERAL HOSPITALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	25	25	25	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	6313	6312	6125	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	50,2	50,4	49,1	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1229	1242	1201	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	320	333	298	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	1531	1515	1491	Surgical
Pediatrycznych	397	397	377	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	610	610	597	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	189	189	160	Oncological
Anestezjologii i intensywnej terapii	116	121	121	Intensive therapy
Zakaźnych	112	112	81	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	239	239	226	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	33	33	33	Dermatological
Neurologicznych	302	302	317	Neurological
Psychiatrycznych	60	60	60	Psychiatric
Leczeni w tys.	296,4	299,2	291,5	In-patients in thous.
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	59,2	59,0	58,1	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	20,8	21,3	21,3	of which cardiological ^b
chirurgicznych	82,3	82,5	81,6	surgical
pediatrycznych	21,1	21,2	20,2	paediatric
ginekologiczno-położniczych	35,5	35,5	35,8	gynaecological-obstetric
onkologicznych	8,6	8,9	7,6	oncological
intensywnej terapii	2,8	2,6	2,8	intensive therapy
zakaźnych	5,6	5,8	5,4	communicable
gruźlicy i chorób płuc	7,6	7,8	7,9	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	2,3	2,6	2,6	dermatological
neurologicznych	14,8	14,6	15,2	neurological
psychiatrycznych	1,0	0,9	0,9	psychiatric
Wypisani w tys.	276,9	265,0	274,3	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	6,8	6,7	6,8	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	2352,5	2385,1	2332,7	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko ^c	46,9	47,1	46,9	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,3	5,2	5,3	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	249	246	247	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 260 oraz ust. 7 na str. 260. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej. ^c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 6 on page 260 and item 7 on page 260. ^b Including intensive cardiological care wards. ^c Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (161). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**

Stan w dniu 31 XII

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego					Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	28	28	30	32	basic
specjalistyczne	17	18	16	14	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe	9	9	9	10	
Izby przyjęć ^b	2	-	-	-	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence
w tysiącach	98,6	120,2	124,1	130,0	places ^d :
na 1000 ludności	76,7	95,4	98,9	104,0	in thousands
					per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Person who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	101,9	120,8	124,7	130,4	in thousands
w tym:					of which
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	7,5	7,5	7,8	7,6	children and youth
w wieku 65 lat i więcej	44,7	54,9	56,1	59,2	up to 18 years of age
na 1000 ludności	79,3	95,9	99,4	104,3	aged 65 and more
					per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 260. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 11 on page 260. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (162). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Apteki	403	421	425	432	Pharmacies
w tym prywatne	403	421	425	432	of which private
w tym na wsi	97	96	103	99	of which in rural areas
Punkty apteczne	60	60	58	60	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	60	60	58	60	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2770	2614	2594	2536	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4481	4461	4314	4349	of which in rural areas
1 aptekę	3182	2986	2948	2888	pharmacy
w tym na wsi	7254	7250	6743	6985	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	705	724	753	741	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 260.

^a See general notes, item 12 on page 260.

TABL. 8 (163). **KRWIODAWSTWO**^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	5	4	4	4	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	16,7	18,8	18,6	17,9	Blood donors in thous.
w tym honorowi	16,7	18,8	18,6	17,9	of which honorary blood donors
					Number of collected donations ^b
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	28,3	33	34,1	32,7	of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo					Number of prepared units of fresh
mrożonego osocza (FFP) ^{cd} w tys.	29,8	33,1	34,7	34,4	frozen plasma (FFP) ^{cd} in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP). ^d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: Dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP). ^d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: Data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (164). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA

INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	284	277	289	206	22,1	22,0	23,0	16,5	Tuberculosis
Tężec	1	-	1	1	0,1	-	0,1	0,1	Tetanus
Krzusiec	37	43	112	49	2,9	3,4	8,9	3,9	Whooping cough
Odra	-	-	-	-	-	-	-	-	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	1	-	-	19	0,1	-	-	1,5	type A
typ B	48	53	53	57	3,7	4,2	4,2	4,6	type B
typ C	77	145	122	94	6,0	11,5	9,7	7,5	type C
Różyczka	107	53	16	14	8,3	4,2	1,3	1,1	Rubella
AIDS ^a	1	-	1	2	0,1	-	0,1	0,2	AIDS ^a
Salmonellozy	268	270	375	328	20,9	21,4	29,9	26,2	Other salmonella infections
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	17	87	73	40	1,3	6,9	5,8	3,2	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1073	1172	965	1324	279,3	364,6	305,3	415,6	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (plonica)	471	811	460	473	36,7	64,4	36,7	37,8	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	34	22	21	15	2,6	1,7	1,7	1,2	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	44	20	23	19	3,4	1,6	1,8	1,5	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	12	8	8	8	0,9	0,6	0,6	0,6	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	99	66	63	38	7,7	5,2	5,0	3,0	Mumps
Grypa ^c	485	63682	88789	82400	37,7	5054,5	7077,6	6593,5	Influenza ^c
Choroby weneryczne	21	11	24	12	1,6	0,9	1,9	1,0	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wściekliźnie	174	239	251	267	13,5	19,0	20,0	21,4	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczony na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health - NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (165). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
 Stan w dniu 31 XII
 NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Żłobki	5	31	38	43	Nurseries
w tym publiczne	4	13	17	23	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	2	2	2	1	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce	x	8	9	8	Children's clubs
w tym publiczne	x	4	4	3	of which public
Miejsca w tys.					Places in thous.
w żłobkach	487	1263	1565	1770	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	144	159	121	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w tys.					Children staying (during the year) in thous.
w żłobkach	966	1980	2301	2606	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	177	215	183	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	29,4	97,6	113,5	122,8	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych :					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	13,5	42,7	53,1	58,0	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	106,4	96,1	97,6	97,8	per 100 places

^a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Places and children - including nursery wards.

TABL. 11 (166). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
 DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thous.				
O G Ó Ł E M	46	87	109	135	2,6	4,8	4,7	5,8	TOTAL
Opiekuńcze	40	76	71	83	2,0	3,7	3,4	4,1	General care
Specjalistyczne	6	7	8	12	0,6	0,9	0,6	0,7	Specialized
Pracy podwórkowej W połączonych formach	-	1	22	32	-	0,0	0,3	0,5	Street work In a combination of the forms
	-	3	8	8	-	0,2	0,4	0,4	

TABL. 12 (167). **WSPIERANIE RODZINY W 2017 R.**
FAMILY SUPPORT IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:		Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie	82342	average monthly numer of families receiving benefit
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	125260	average monthly numer of children to which families receive benefits
wyплаты świadczenia w tys. zł	759595	benefit payments in thous. zł
Dodatek wychowawczy:		Child-rising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	1119	average monthly numer of children to which foster families and foster homes receive benefits
wyплаты świadczenia w tys. zł	6722	benefit payments in thous. zł
Dodatek do zryczałtowanej kwoty ^a :		Lump sum supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	104	average monthly numer of children to which family care and education centres receive benefits
wyплаты świadczenia w tys. zł	602	benefit payments in thous. zł
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	12429	Family Large Family Card holder

a W ramach programu "Rodzina 500+".
a Within the "Family 500+" programme.

TABL. 13 (168). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2016 ^a	2017 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	975	983	970	974	Foster families
Spokrewnione dzieci ^b	840	662	655	656	Related children ^b
Niezawodowe dzieci ^b	1258	882	872	863	Non-professional children ^b
Zawodowe ^c dzieci ^b	98	283	277	285	Professional ^c children ^b
	162	372	361	367	
	37	38	38	33	
	174	113	118	106	
Rodzinne domy dziecka	x	17	15	15	Foster homes
dzieci ^d	x	86	78	86	children ^d

a Niektóre dane za lata 2015–2017 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. - w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data for the years 2015–2017 are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 14 (169). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^aINSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZE- GÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo- wychowawcze	35	46	48	48	493	574	577	595 ^b	29	2	9	3	Care and education centres
interwencyjne	-	3	3	2	-	21	13	12	-	-	-	-	intervention
rodzinne	21	18	18	16	130	125	117	110	1	-	-	-	family
socjalizacyjne	7	19	19	21	202	317	317	322	19	2	8	2	socialization
specjalistyczno- terapeutyczne	-	1	2	2	-	14	19	28	-	-	-	1	specialist therapy
łącznie zadania placówek ^c	7	5	6	7	161	97	111	123	9	-	1	-	combining tasks of the centres ^c
Regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne	-	-	1	1	-	-	12	27	-	-	-	-	Regional care and therapy centres

a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 263. b W tym 11 wychowanków w wieku 0–3 lata i 28 w wieku 4–6 lat oraz 17 sierot i 117 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 20 on page 263. b Of which 11 residents at age 0–3 and 28 at age 4–6, 17 orphans and 117 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 15 (170). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a
 Stan w dniu 31 XII
 STATIONARY SOCIAL WELFARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	52	66	70	72	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	3997	4394	4525	4470	total
na 10 tys. ludności	31,2	35,0	36,1	35,8	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	3883	4076	4214	4299	total
w tym kobiety	1730	1834	1887	1932	of which women
w tym do 18 lat	82	43	43	37	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	896	891	923	1045	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	30,3	32,4	33,6	34,5	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	340	242	265	261	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b Including branches.

TABL. 16 (171). **PLACOWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	52	66	70	72	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
osoby w podeszłym wieku	7	17	22	23	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	9	10	12	12	disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	5	8	8	8	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	3	3	3	4	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	14	16	16	17	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	3	4	4	4	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	4	3	3	3	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	13	17	16	17	homeless
inne osoby	-	1	1	1	other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^c	3883	4076	4214	4299	Residents in homes and facilities for^c
osób w podeszłym wieku	354	636	745	779	aged persons
przewlekłe somatycznie chorych dorosłych niepełnosprawnych	997	730	764	753	chronically ill with somatic disorders
intelektualnie	452	609	673	669	mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	354	110	108	105	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorych niepełnosprawnych fizycznie	1156	1382	1315	1360	chronically mentally ill physically handicapped
73	75	68	75		
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	66	27	23	31	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych	431	507	509	517	homeless
innych osób	-	-	9	10	other persons

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. c Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. c Including branches.

TABL. 17 (172). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ ^aSOCIAL ASSISTANCE BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	109217	140622,5	TOTAL
	2015	101202	150545,3	
	2016	91678	152641,2	
	2017	83561	156978,0	
Pomoc pieniężna		50093	93985,6	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasiłek stały		9874	50333,1	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		11467	19194,3	Temporary benefit
Zasiłek celowy		28621	24047,6	Appropriated benefit
Pomoc niepieniężna		33468	62992,4	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		418	1544,5	Shelter
Posiłek		26965	20590,7	Meals
Ubranie		765	142,1	Clothing
Sprawienie pogrzebu		135	326,1	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne				Attendance services and specialized
usługi opiekuńcze		5162	40371,1	attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		13	17,4	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 264. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

^a See general notes, item 22 on page 264. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.